

f	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiasaan 2025)	OVK 1/2025	OVK 2/2025
P	2	Kaupunkiympäristö	Saariستoreen suojelun toteuttaminen ja siihen riittävän rahoituksen saaminen, jotta maailman herkimmän, kauneimman ja saastuneimman saariston tila paranee ja jotta se säilyi myös tulevien sukupolvien ilona ja vahvistaa alueemme luonnon monimuotoisuutta.	Natalie Helenius	12/2025	Vuoden 2025 aikana toteutetaan hyväksyttyä toimenpidohjelmasta 12 toimenpidettä, jotka jakaantuvat 4 eri vastuualhalle (ympäristönsuojelu, itämerihaste, kaupunkisuunnittelu- ja maomaaisuus sekä vihreä siirymä). Toimenpiteet liittyvät mm. vedenlaadun selvittämiseen, valuma-alueyhdistyöhön, jo selvitettyjen asioiden konkreettisiin toimenpiteisiin, hulevesien hallintaan ja viestintään.	Vuodelle 2025 suunnitellut toimenpiteet on aloitettu ja toimenpiteet toteutuvat tavoitteiden mukaan.	Vuodelle 2025 suunnitellut toimenpiteet on aloitettu ja toimenpiteet toteutuvat tavoitteiden mukaan. Tällä hetkellä ajankohtaisimpina ovat Saariستorellä toteutettavat vedenalaisen meriluonnon kartoitukset yhteistyössä Metsähallituksen ja Suomen ympäristökeskuksen sekä alueen muiden kuntien kanssa, hulevesien ja rannikkovesien laatuun liittyvät mittaukset, tiedon hyödyntämisen kehittäminen, meriluokittoa lisäävän kokoperehen yleisötapahuman järjestäminen itämeripäivänä sekä itämerikatu-teema-alueen konseptoinnin suunnittelu yhdessä eri yksiköiden, sidosryhmien sekä asukkaiden kanssa.
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikumista koskevassa päätöksenteossa.	Jyrki Lappi	12/2025	Maankäytössä panostetaan hiilineutraalin kaupunkialueen saavuttamiseen vuoteen 2029 mennessä, mikä edellyttää energiatehokasta ja kestäviin liikunnamuotoihin kannustavaa yhdyskuntarakenteen kehitystä. Rakentamista ohjataan kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Tavoitteena on, että tiivistäville kestävä kasvun vyöhykkeelle sijoittuu asemakaavoitettavasta asuinrakennuskoudesta vähintään 90 %. Tie- ja katuliikenteen osalta tavoitteena on kasvihuonekaasupäästöjen puolittaminen vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä ja lisätä kestävien kulkuväylien kulkumuoto-osuutta 66 %:n tasolle vuoteen 2030 mennessä. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä parannetaan erityisesti runkolinjastoidutuksen yhteydessä. Kaikissa kaavahankkeissa tehdään ilmastovaikutusten arviointi.	Rakentamista ohjataan vahvasti kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Asemakaavoitettavasta rakennuskoudesta tälle vyöhykkeelle sijoittuu vuositasolla yli 90 %:ia. Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä pyritään hillitsemään sekä liikennettä vähentävin edistävien keinoin. Mm. sähköliikenteen vyöhykkeiden yleissuunnitelma on hyväksytty alkuvuoden aikana. Kulkumuotojakamaa parannetaan sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita kehittämällä edistävien julkoliikenteen edellytyksiä parantamalla ja varaudutaan runkolinjaston käyttöönottoon kesällä 2025. Kaavahankkeissa laaditaan ilmastovaikutusten arviointi ja rakennusjärjestyksen kautta on otettu käyttöön hiilipäästöjen raja-arvot.	Rakentamista ohjataan vahvasti kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Asemakaavoitettavasta rakennuskoudesta tälle vyöhykkeelle sijoittuu vuositasolla yli 90 %:ia. Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä pyritään hillitsemään sekä liikennettä vähentävin edistävien keinoin. Mm. sähköliikenteen vyöhykkeiden yleissuunnitelma on hyväksytty alkuvuoden aikana. Kulkumuotojakamaa parannetaan sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita kehittämällä edistävien julkoliikenteen edellytyksiä parantamalla ja varaudutaan runkolinjaston käyttöönottoon kesällä 2025. Kaavahankkeissa laaditaan ilmastovaikutusten arviointi ja rakennusjärjestyksen kautta on otettu käyttöön hiilipäästöjen raja-arvot.
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikumista koskevassa päätöksenteossa.	Sirpa Korte	12/2025	Fölin runkolinjasto käynnistyy 7/25. Sähköbussiliikenteen osuus on yli puolet Fölin liikennedintokilometreistä ja kasvaa yhä kilpailutuksen painotusten kautta. Yrityspalvelut on tuotettu yritysasiakkaiden määrää kasvava. Lippujen hinnat pidetään houkuttelevina. Kaupunkipyöräjärjestelmä vastaa pyörämäärältään ja kautensa pituudelta asukkaiden tarpeisiin.	Runkolinjastovalmistelu on käynnissä. Runkolinjaston katokilpailutus on markkinaoikeudessa ja kaikilla runkoilijayksiköillä ei ole katosta runkolinjaston alkaessa. Sähköbussiliikenteen osuus kasvaa arvioidusti ja yritysasiakkaiden määrä kasvaa odotetusti. Asukkaiden tyytyväisyys BEST-tutkimuksessa oli erityisen hyvä siinä, millaista vastinetta kaupunkilaiset saavat rahalleen Fölin lipussa. Kaupunkipyöräkausi alkaa 1.4.2025.	Runkolinjastovalmistelu on käynnissä. Runkolinjaston katokilpailutus on markkinaoikeudessa ja kaikilla runkoilijayksiköillä ei ole katosta runkolinjaston alkaessa. Sähköbussiliikenteen osuus kasvaa arvioidusti ja yritysasiakkaiden määrä kasvaa odotetusti. Asukkaiden tyytyväisyys BEST-tutkimuksessa oli erityisen hyvä siinä, millaista vastinetta kaupunkilaiset saavat rahalleen Fölin lipussa. Kaupunkipyöräkausi alkunut 1.4.2025.
P	8	Kaupunkiympäristö	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi (LUMO-ohjelma). Asetetaan valmistelun pohjalta luontotavoite.	Olli-Pekka Mäki	12/2025	Vuoden 2025 aikana keskitytään erityisesti erilaisten selvitysten tekemiseen/teettämiseen sekä jätetään luonnonhoito- ja ennallistamistöitä.	Luonnonhoitotoimenpiteet on toteutettu kahdeksalla pähkinäpensas- ja jalopuulehdolla sekä kahdella kalliokedolla. Luontotyypiselvitys kilpailutettu ja tilattu vuodelle 2025. (tilanne 31.3.)	Ketojen raivauksia on tehty 3 kohteessa, pähkinäpensaiden ja jalopuumetsien hoitotoimia on suunniteltu ja toteutettu 8 kohteeseen. Ekologisen metsäverkoston osalta on jatkettu täydennysistutuksia vanhoissa kohteissa ja istutettu yli 6000 puun taimia. Pääosa hoitotoimista toteutuu syksyn aikana. Vierassajatorjunta kaupungin maillo alkoi toukokuussa. Lisäksi luontotyypiselvitysten sekä vedenalaisten luontotyypien selvitykset ovat alkaneet ja Jaaninajan hoitosuunnitelma on valmistumassa.
P	10	Kaupunkiympäristö	Koulu- ja päiväkotitilojen tulee olla terveitä ja turvallisia. Päivitetään koulu- ja päiväkotiverkko vastaamaan asuinalueiden tarpeita ja laaditaan korjaus- ja uudisrakentamissuunnitelma väistötöitä tarpeineen. Vahvistetaan tilojen käyttöä koulun ulkopuolella.	Christina Hovi	12/2025	Kaavotus- ja hankesuunnitteluprosessin liittämisen. Kaavotuksessa priorisoidaan koulu- ja päiväkotihankkeita. Rakennutamme uudiskohteet ja peruskorjaukset tilainvestointiohjelman mukaisesti.	Tilahankkeissa kaavoitus- ja hankesuunnitteluprosessit limitetään hankkeen toteuttamisen nopeuttamiseksi. Esim. Linnakaupungin monitoimitalon hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen on Vaasanpuiston asemakaava jaettu kahtia ja monitoimitalon mahdollistava kaava on nyt nähtävillä. Rakennutamme uudiskohteet ja peruskorjaukset tilainvestointiohjelman mukaisesti.	Tilahankkeissa kaavoitus- ja hankesuunnitteluprosessit limitetään hankkeen toteuttamisen nopeuttamiseksi. Esim. Linnakaupungin monitoimitalon hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen on Vaasanpuiston asemakaava jaettu kahtia ja monitoimitalon mahdollistava kaava on hyväksytty ja on nyt voimassa. Myös Karhunaution monitoimitalon asemakaava on saanut lainvoiman.
P+A36:1 36	37	Kaupunkiympäristö	Liikunnan tulee olla osa lasten päivää myös kouluissa. Koulujen opetustilojen, pihojen ja koulumatkojen tulee innostaa luontaiseen liikumiseen	Sirpa Korte	12/2025	Kestävän kaupunkiliikkuksen suunnitelma SUMP on hyväksytty valtuustossa. SUMP on pohjana kestävä liikkuksen osuuden lisäämiselle. Pyöräilyopetus (hankkeissa) ja joukkoliikenteen käytön opetus (Ykkösten Föli) ovat osa liikkuksipalvelujen toimintaa.	SUMP on hyväksytty valtuustossa. Ennenmistapa toimenpiteiden suhteen tarkentuu. Pyöräilyopetusta on annettu mm. Scale-up hankkeessa ja olisi tärkeää jatkaa sitä hankkeen jälkeenkin. Ykkösten Föli- kierrokset jatkuvat jo yhdeksättä vuotta.	SUMP on hyväksytty valtuustossa. Ennenmistapa toimenpiteiden suhteen tarkentuu. Pyöräilyopetusta on annettu mm. Scale-up hankkeessa ja olisi tärkeää jatkaa sitä hankkeen jälkeenkin. Ykkösten Föli- kierrokset jatkuvat jo yhdeksättä vuotta.
P	45	Kaupunkiympäristö	Toiminnan kantavana periaatteena on asukas- ja asiakaslähtöisyys, jonka tuloksena turkulaisien ja Turussa toimivien tulee saada parempaa palvelua nopeammin.	Christina Hovi	12/2025	Kaupunkiympäristön asiakaspalvelua kehitetään muuttuneiden tarpeiden pohjalta. Föli seuraa asiakastytyväisyyttä ja kehittää toimintaa tulosten pohjalta. Kaavotuksessa ja rakennusvalvonnassa toimintaa kehitetään asiakastytyväisyyksien perusteella. Kaupunkiympäristön kunnossapidossa toimintaa kehitetään palautteiden pohjalta.	Toteutuu suunnitellusti	Toteutuu suunnitellusti.
P	51	Kaupunkiympäristö	Kaupunkia tiivistetään täydennysrakentamalla hyvien joukkoliikennedyteyksen varrelle, huomioidaan lähiluonnon ja viheralueiden merkitys ja tarkastellaan palveluverkkoa uudet asuinalueet huomioiden. Lisätään erityisesti houkuttelevia alueilla olevien pientalo- ja kerrostalotonttien tarjontaa ja laaditaan koko kaupungin kattava täydennysrakennuspalvelus.	Jyrki Lappi	12/2025	Otetaan raitiotiehanke huomioon kaikessa maankäytön ja palveluverkon kehittämisessä. Kasvatetaan kaava- ja tonttivarantoa. Kaavoituksen tavoitteet kerrosalan lisäykselle vuonna 2025 ovat asuinpienien osalta 40.000 kem2, kerrostalojen osalta 135.000 kem2 ja työpaikatonttien osalta 64.000 kem2. Pientaloakaavituksen lisäämisellä tavoitellaan seudullisen asunto- ja maapolitiikan ohjelman mukaisesti kolmen vuoden varantoa tulevana vuosina. Pientalotonttien tarjontaa parannetaan aktiivisesti täydennysrakentamisselvityksen mukaisilla toimenpiteillä ja lisäksi erikilillä kaavahankkeilla erityisesti Hivensalossa, Skansissa, Yli-Maantassa ja Jäkärlässä. Laaditaan asukastytyväisyyksien lähiäikoina valmistuneille asuinalueille.	Raitiotiehanke on huomioitu maankäytön menneillä olevissa suunnitelmissa. Kaava- ja tonttivarannon kasvattaminen etenemässä tavoitteiden mukaisesti. Pientalotonttien tarjontaa lisätään aktiivisesti täydennysrakentamisselvityksen hankkeiden ja erillisten aluehankkeiden kautta. Asiakastytyväisyyksien valmistelu lähiäikoina valmistuneille asuinalueille on käynnistetty.	Raitiotiehanke on huomioitu maankäytön menneillä olevissa suunnitelmissa. Kaava- ja tonttivarannon kasvattaminen etenemässä tavoitteiden mukaisesti. Pientalotonttien tarjontaa lisätään aktiivisesti täydennysrakentamisselvityksen hankkeiden ja erillisten aluehankkeiden kautta. Asiakastytyväisyyksien toteutus

f	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalous-/investointiosaan 2025)	OVK 1/2025	OVK 2/2025
P	52	Kaupunkiympäristö	Huolehditaan, että kaupungissa liikkuminen on sujuvaa ja että keskusta säilyy saavutettavana kaikilla liikennemuodoilla.	Sirpa Korte	12/2025	Runkolinjasto alkaa 1.7.2025. Fölin CRM-ää kehitetään. Edistetään liityntäpysäköintimahdollisuuksia Föli-alueella. Toimitaan aktiivisesti skuautiliiketyössä ja hyödynnetään mahdollisen uuden lainsäädännön antamia mahdollisuuksia skuautiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi. Huolehditaan edelleen siitä, että föllärit vastaavat kysyntään keskustan alueella erinomaisesti.	Runkolinjasto alkaa 1.7.2025. CRM-ää kehitetään niissä puitteissa, jotka CRM-järjestelmä mahdollistaa. Liityntäpysäköinti on nostettu yhdeksi tärkeäksi kehittämistehäväksi ja siihen mietitään konkreettisia askeleita. Skuautilainsäädäntö muuttunee tänä vuonna ja antanee mahdollisuuden parantaa skuautiliikenteen turvallisuutta kaudelle 2026. Föllärikausi alkaa 1.4.2025.	Runkolinjasto alkaa 1.7.2025. CRM-ää kehitetään niissä puitteissa, jotka CRM-järjestelmä mahdollistaa. Liityntäpysäköinti on nostettu yhdeksi tärkeäksi kehittämistehäväksi ja siihen mietitään konkreettisia askeleita. Skuautilainsäädäntö muuttunee tänä vuonna ja antanee mahdollisuuden parantaa skuautiliikenteen turvallisuutta kaudelle 2026. Föllärikausi alkanut 1.4.2025.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomiimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Jyrki Lappi	12/2025	Toteutetaan kaupungin hyväksytyn liikenneturvallisuussuunnitelman mukaista toimenpideohjelmaj sekä keskustan liikenneturvallisuussuunnitelmaa.	Liikenneturvallisuussuunnitelman jalkautustyö on tehty vuoden 2024 aikana; jorjyt ja henkilöstö. Liikenneturvallisuussuunnitelman ja SUMPin työryhmat ovat yhdistetty liikkumisen työryhmäksi. Liikkumisen työryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran tammikuussa 2025. Kokoontano viedään kansliapäällikkön päätettäväksi keväällä 2025, kunhan jäsenet varahenkilöineen selviävät.	Liikenneturvallisuussuunnitelman jalkautustyö on tehty vuoden 2024 aikana; jorjyt ja henkilöstö. Liikenneturvallisuussuunnitelman ja SUMPin työryhmat ovat yhdistetty liikkumisen työryhmäksi. Liikkumisen työryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran tammikuussa 2025 ja toisen kerran toukokuussa 2025. Tänä vuonna ryhmä kokoontuu vielä kaksi kertaa ja kokousten aihepiirit on määritelty teemoittain.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomiimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Risto Peltonen	12/2025	Parannetaan aiempien vuosien mukaisesti skuautilien pysäköintiä ja turvallista liikkumista. Turku on aktiivinen jäsen valtakunnallisessa yhteistyössä ja mikroliikkumisen lakimuutostarpeiden perustelemisessa. Mahdollinen lakimuutos voi antaa kaupungille mahdollisuudet skuautilien määrän ja toiminnan ohjaamiseen, ja tällä tavalla pystytään parantamaan kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.	Skautilien pysäköinnin kehittämistä on edelleen jatkettu. Kaksi opinnäytetyötä aiheesta on valmistumassa. Vaikutustamistyötä lakimuutokselle on edelleen tehty. Lakimuutoksen pitäisi tulla voimaan kesäkuun alkun mennessä.	Skautilien pysäköinnin kehittämistä on edelleen jatkettu. Kaksi opinnäytetyötä ja gradu aiheesta ovat valmistuneet. Lakimuutos vahvistettiin kesäkuussa -25 ja siihen liittyvää toimilupamalla on valmisteltu.
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pieneköissä, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Jyrki Lappi	12/2025	Edistetään kaupunginhallituksen helmikuussa 2023 hyväksymiä kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteitä. Kaavoitusaloitteet käsitellään 3 kk:n kuluessa aloitteen saapumisesta. Merkittävien asemakaavojen mediaani aloituksesta asemakaavan hyväksymiseen on enintään 24 kk ja aloitteen jättämisestä kaavan käynnistymiseen kuluvaa odotusaikaa lyhennetään kohti 2 vuotta. Vaikutuksiltaan vähäinen asemakaava käynnistetään 6 kk kuluessa myönteisestä esiselvityspäätöksestä. Vaikutuksiltaan merkittävien asemakaavojen läpimenoajan mediaani aloituksesta asemakaavan hyväksymiseen on jatkossa enintään 36 kk (XL) ja 24 kk (L), vaikutuksiltaan ei-merkittävien (M) enintään 18 kk ja vaikutuksiltaan vähäisten (S) asemakaavojen enintään 12 kk. Kaavahankkeista vähintään 40 %:ia valmistellaan kumppanuus/konsulttityönä.	Kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteitä edistetään aktiivisesti. Esiselvitykset on laadittu tavoitteen mukaisesti ja vähäiset asemakaavat käynnistetty 2,8 kk:n kuluessa esiselvityspäätöksestä. Isonpien kaavojen läpimenoaika pyritään aktiivisesti saamaan tavoitteen mukaisiksi. Kasvaneiden resurssien myötä kaavan käynnistymisen kuluvaa odotusaikaa on pystytty lyhentämään kohti tavoitetta. Kaavahankkeista on valmisteltu kumppanuus/konsulttityönä noin neljännes.	Kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteitä on edistetty aktiivisesti. Kaavoitusaloitteista on laadittu esiselvitys tavoitteen mukaisesti, keskimäärin 2,9 kk:n kuluessa aloitteen saapumisesta. Kasvaneiden resurssien myötä kaavan käynnistymisen kuluvaa odotusaikaa on pystytty lyhentämään kohti tavoitetta. Merkittävissä asemakaavoissa odotusaika on ollut keskimäärin 2,5 vuotta. Isonpien kaavojen läpimenoaika pyritään aktiivisesti saamaan tavoitteen mukaisiksi. Kaavahankkeista on valmisteltu kumppanuus/konsulttityönä noin neljännes.
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pieneköissä, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Leena Salmelainen	12/2025	Kaikkien rakennusvalvonnan lupien käsittelyaikatavoite (80 %) on 30 vrk	Kaikkien rakennusvalvonnan lupien käsittelyaika on 66 vrk (31.3.). Lukua heikentää mm. pitkään viirellä olleiden hakemusten "aktivoituminen". 30 vrk:n käsittelyaikatavoite on niin kova, että siihen tuskin päästään asetetussa aikataulussa.	Kaikkien rakennusvalvonnan lupien käsittelyaika on 65 vrk. Rakentamislupien käsittelyaika on 47 vrk.
P	55	Kaupunkiympäristö	Laaditaan visio Merellisen Turun kehittämisestä huomioiden erityisesti Länsi-Turun alue. Huomioidaan yleiskaavoituksessa läntisten alueiden uudet asumisvihtyvyyttä parantavat ja asumista lisäävät tavoitteet sekä merellisyys.	Jyrki Lappi	12/2025	Yleiskaavan päivittäminen Länsi-Turun alueelle käynnistetään visiotyön pohjalta	Merellisen Länsi-Turun visio on hyväksytty kesäkuussa 2024. Yleiskaavan päivittästyö käynnistyy keväällä 2025.	Merellisen Länsi-Turun visio on hyväksytty kesäkuussa 2024. Yleiskaavan tavoitteiden valmistelu käynnissä ja on tulossa päätöksentekoon syksyllä 2025.
P	56	Kaupunkiympäristö	Varmistetaan, että Turussa toteutuu alueittain asuminen monipuolisuuks. Puretaan aktiivisesti segregatiota asunto- ja maapolitiikalla.	Jyrki Lappi	12/2025	Asunto- ja maapolittisten periaatteiden mukaan huolehditaan vähintään kahden makuuhuoneiden asuntojen määrän toteutumisesta uusien rakennushankkeiden yhteydessä. Uuissa asemakaavoissa edellytetään vähintään 20 %:ia ARA:n korkotuetta tuotantoa. Lisäksi pyritään vähentämään kaupungin toimenpitein tuetun vuokra-asumisen osuutta alueilla, joilla määrä ylittää 15 %:ia koko suuralueen asutokannasta. Konserniyhdistöille (TVT, TVS, Vaso) osoitetaan rakennusnoikeutta vuosittain n. 30.000 k-m2.	Perheasuntomääräys on asetettu uusissa kaavoissa ja rakennusjärjestyksessä. ARA-tuotantoa edellytetään tontinluovutuksissa sekä maankäyttösojopimuksissa, niillä alueilla, joilla tuettua vuokra-asumista ei ole yli 15 %:ia. Konserniyhdistöille ei ole vielä luovutettu kuluvan vuoden aikana rakennusnoikeutta.	Perheasuntomääräys on asetettu uusissa kaavoissa ja rakennusjärjestyksessä. ARA-tuotantoa edellytetään tontinluovutuksissa sekä maankäyttösojopimuksissa, niillä alueilla, joilla tuettua vuokra-asumista ei ole yli 15 %:ia. Konserniyhdistöille luovutetaan arviolta kaksi kerrostalotonttia vuoden 2025 aikana.
P	65	Kaupunkiympäristö	Tiedepuiston kärkihankke, Olemassa oleva kärkihankke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Jyrki Lappi	12/2025	Tiedepuiston kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2025 käynnistyy Kupittaan käryn allianssin toteutusvaihe. Lisäksi edistetään Tiedepuiston muita kaavahankkeita. Fölin kehälinja aloittaa 1.7.2025.	Kupittaan käryn asemakaava on jouduttu markkinatilanteesta johtuen vaiheistamaan kahteen vaiheeseen. I vaihe on tarkoitus saada hyväksymiskäsittelyyn kesällä 2025. Kupittaan käryn allianssin infran hankesuunnitelman valmistelu on käynnissä ja hyväksyminen ajoitettu asemakaavan hyväksymisen yhteyteen. Voimakadun asemakaavaehdotus on ollut kesällä 2024 nähtävillä ja lausunnoilla, mutta joudutaan muutoksien takia asettamaan uudestaan nähtäville keväällä 2025. Itäharjun liittymän kaavan päivitetty tavoitteet on hyväksytty. Psykiatrian sairaalan 2. vaiheen mahdollistava kaava on hyväksytty ja lainvoimainen. Kehälinjaan liittyvät vaihtopysäkkijärjestelyt Tiedepuistossa etenevät runkolinjan käyttöäonon edellyttämän aikataulun puitteissa.	Kupittaan käryn asemakaava on jouduttu markkinatilanteesta johtuen vaiheistamaan kahteen vaiheeseen. I vaihe on edennyt hyväksymiskäsittelyyn ja hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.5.2025. Kupittaan käryn allianssin infran hankesuunnitelman valmistelu on käynnissä ja hyväksyminen ajoitettu asemakaavan hyväksymisen yhteyteen. Voimakadun asemakaavaehdotus on ollut kesällä 2024 nähtävillä ja lausunnoilla, mutta on muutoksien takia asetettu uudestaan nähtäville kesäkuussa 2025. Itäharjun liittymän kaavan päivitetty tavoitteet on hyväksytty. Psykiatrian sairaalan 2. vaiheen mahdollistava kaava on hyväksytty ja lainvoimainen. Kehälinjaan liittyvät vaihtopysäkkijärjestelyt Tiedepuistossa ovat valmistuneet.

P = Pormestariohjelman toimenpide
S = Sopeuttamistoimenpide

f	Nro	Toimielin/ palvelukonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)	OKV 1/2025	OKV 2/2025
P	66	Kaupunkiympäristö	Keskustan kehittämisen kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Christina Hovi	12/2025	Keskustan kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Keskustan kehittämisen toimenpiteitä toteutetaan myös kiinteistökehitys-, kaavoitus ja investointiohjelmien mukaisesti.	Kauppahallin korttelin kaavoitusta edistetään Kauppahallin hankesuunnitelmapäätöksen pohjalta. Laajennetun kaupungintalokorttelihankkeen yhteistoimintaurakassa on tehty hankintapäätös. Aninkaisten konserttitalon kaavaehdotus on ollut nähtävillä ja kaavaa on valmisteltu hyväksymiskäsittelyä varten. Uuden musiikkitalon Fuugan rakentaminen ja Wäinö Aaltonen museon peruskorjaus ja laajennus etenee suunnitellusti. Ferry Terminal Turku kaavan katusuunnitelmat on hyväksytty ja urakan kilpailutus on käynnissä. Linnaniemen (Historian ja tulevaisuuden museon kaava-alueen) toteuttamiskelpoisuutta on selvitetty. Matkakeskushankkeen kilpailutusta on valmisteltu. Piispankadun hankesuunnittelu on työn alla.	Kauppahallin korttelin kaavoitusta edistetään Kauppahallin hankesuunnitelmapäätöksen pohjalta. Aninkaisten konserttitalon kaavaehdotus on hyväksytty ja tulut voimaan. Ferry Terminal Turku kaavan katusuunnitelmat on hyväksytty ja ovat voimassa. Linnaniemen (Historian ja tulevaisuuden museon kaava-alueen) toteuttamiskelpoisuutta on selvitetty. Matkakeskushankkeen kilpailutusta on valmisteltu. Itäisen rantakadun katusuunnitelma Aurasillan piteessä on hyväksytty.
P	69	Kaupunkiympäristö	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Lähiöiden kehittämisen ensisijaiseksi tavoitteeksi vahvistetaan segregation vähentäminen. Vahvistetaan kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallistumista kaupungin kehittämiseen.	Christina Hovi	12/2025	Asuinalueiden tasapainoista kehittämistä toteutetaan asunto- ja maapolitiikan periaatteiden sekä kaavoitus-, kiinteistökehitys- ja investointiohjelmien mukaisesti. Asukasviilhyvyyttä parannetaan myös investointiohjelman mukaisesti.	Hepokullan merkittävään täydennysrakentamiseen tähtäävä kaavanmuutos on käynnistetty. Nummen kaupunginosassa on hyväksytty Kongressikuja 1:n kaavaluonnos. Kuralankatu 2 ja Rushollinrinteen asemakaavat on hyväksytty ja lainvoimaisia. Kansleripuiston peruskorjaamiseen tähtäävä puistosuunnitelma ja uusi luontoleikkipaikan mahdollistava puistosuunnitelma on hyväksytty Papinsaarenpuistoon.	Hepokullan merkittävään täydennysrakentamiseen tähtäävä kaavanmuutos on käynnistetty. Nummen kaupunginosassa on hyväksytty Kongressikuja 1:n kaavaluonnos. Petreliuksenportin kaavaehdotus on ollut nähtävillä. Kuralankatu 2 asemakaava on hyväksytty ja lainvoimainen. Kansleripuiston peruskorjaamiseen tähtäävä puistosuunnitelma ja uusi luontoleikkipaikan mahdollistava puistosuunnitelma on hyväksytty Papinsaarenpuistoon.
P	71	Kaupunkiympäristö	Kulttuurin kärkihanke. Valmistellaan uusi kulttuurin ja laajemmin hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kärkihanke, jonka toteuttamisen tueksi laaditaan toimenpideohjelma valtuustokaudelle.	Björn Grönholm	12/2025	Kulttuuria ja taidetta tuodaan kaupunkitilaan, myös lähiöihin. Turun ensimmäinen purkatuoteprojekti Runosmäessä valmis ja avattu yleisölle. Edistetään Linnaniemen kehittämissuunnitelmaa ja taideohjelmaa kumppanuuksien kautta. Mahdollistetaan Linnaniemessä kehittävät väliaikaiset kokeellut, taide ja tapahtumat. Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetään yhdessä Kulttuurin kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetään. Edistetään kestävää kulttuuria.	Kulttuuria ja taidetta tuotu laajasti kaupunkitilaan mm. pop-up-taiteen ohjelmahuonon kautta. Kulttuurirannan yhteistyöverkostolle saatu ulkoista rahoitusta ja hanketta valmisteltu. Linnaniemen taiteelle laadittu toteutussuunnitelma ja taideohjelman toteutusta edistetty pysyvien ja väliaikaisten taideteosten kautta, mm. sataman taidehankinta sekä kevään väliaikaisen seinämaalaus valmistelu. Jatkokeskustelu käynnistetty tulevasta rakenteesta, jolla mahdollistetaan kulttuurin ja taiteen huomiointi kaupunkiympäristössä ja sen palvelukokonaisuuden rakenteissa.	Kulttuuria ja taidetta tuotu laajasti kaupunkitilaan mm. pop-up-taiteen ohjelmahuonon kautta. Kulttuurirannan yhteistyöverkostolle saatu ulkoista rahoitusta ja hanketta valmisteltu. Linnaniemen taiteelle laadittu toteutussuunnitelma ja taideohjelman toteutusta edistetty pysyvien ja väliaikaisten taideteosten kautta, mm. sataman taidehankinta sekä kevään väliaikaisen seinämaalaus valmistelu. Jatkokeskustelu käynnistetty tulevasta rakenteesta, jolla mahdollistetaan kulttuurin ja taiteen huomiointi kaupunkiympäristössä ja sen palvelukokonaisuuden rakenteissa.
P	74	Kaupunkiympäristö	Turku panostaa matkailun kehittämiseen voimakkaasti ja siinä onnistumiseksi houkuttelee alan toimijoita yhteen. Lentoaseman ja satamatoimintojen kilpailukykyä tulee huolehtia. Kansainvälisen matkailun kasvattaminen on yksi elinkeinopolitiikan keskeistä tavoitteista.	Jyrki Lappi	12/2025	Satamaterminaalihankkeeseen liittyvän katuinfraan toteutus käynnistyy. Satamaraitteen suunnittelu edistetään yhdessä valtion kanssa osana MAL-sopimusta. Historia ja tulevaisuuden museon asemakaava valmistuu vuonna 2025. Raitiotien toteutussuunnitelma valmistuu Raitiotietoyhtiön toimesta.	Katusuunnitelmat pääosin valmistuneet ja hyväksytty. Infraan toteuttaminen on käynnistymässä vuoden 2025 aikana. Satamaraitteen suunnittelu on valtion vetämänä käynnistynyt. KUTU-hanke etenee aikataulussa ja Raitiotien toteutussuunnittelu etenee aikataulun mukaisesti Raitiotietoyhtiön toimesta. Historian ja tulevaisuuden museon kaavan sisältöä ja hankkeen etenemistä tullaan arvioimaan kevään aikana erikseen.	Katusuunnitelmat pääosin valmistuneet ja hyväksytty. Infraan toteuttaminen on käynnistymässä vuoden 2025 aikana. Satamaraitteen suunnittelu on valtion vetämänä käynnistynyt. KUTU-hanke etenee aikataulussa ja Raitiotien toteutussuunnittelu etenee aikataulun mukaisesti Raitiotietoyhtiön toimesta. Historian ja tulevaisuuden museon kaavan sisältöä ja hankkeen etenemistä tullaan arvioimaan erikseen.
P	78	Kaupunkiympäristö	Raitiotien kustannus- ja kannattavuusarvion pohjalta tehdään päätökset kaupunkikehityksen kannalta merkittävistä joukkoliikennetarkistuksista.	Jyrki Lappi	12/2025	Raitiotien edellyttämien asemakaavanmuutoksien edistäminen. Raitiotien toteutussuunnitelma ja kannattavuusarviot valmistuvat Raitiotietoyhtiön toimesta.	Raitiotiehanke edellyttämien kaavojen valmistelu on käynnissä ja raitiotien toteutussuunnitelma ja kannattavuusarvion etenevät aikataulun mukaisesti.	Raitiotiehanke edellyttämien kaavojen valmistelu on käynnissä ja raitiotien toteutussuunnitelma ja kannattavuusarvion etenevät aikataulun mukaisesti.
P	81	Kaupunkiympäristö	Toteutamme Kupittaan kansihankkeen mahdollistamaan tiedepuiston kärkihanketta ja luomaan uuden yhdistetyn Kupittaan-Itäharjun kaupunginosan vahvan joukkoliikenteen- ja työpaikkakesittymän äärellä. Toteutamme TAITO-kampuksen.	Jyrki Lappi	12/2025	Vuonna 2025 käynnistyy Kupittaan käriin allianssin toteutusvaihe Taito-kampuksen ja joukkoliikennekannan rakentamisella. Lisäksi edistetään Tiedepuiston Voimakadun ja Itäharjun liittymien kaavahankkeita.	Kupittaan käriin allianssin toteutusvaihe siirtyy vuoden 2026 puolelle. Kupittaan käriin asemakaava on jouduttu markkinatilanteesta johtuen vaiheistamaan kahteen vaiheeseen. I vaihe on tarkoitus saada hyväksymiskäsittelyyn kesällä 2025. Kupittaan käriin allianssin infraan hankesuunnitelman valmistelu on käynnissä ja hyväksyminen ajoitettu asemakaavan hyväksymisen yhteyteen. Voimakadun asemakaavaehdotus on ollut kesällä 2024 nähtävillä ja lausunnoilla, mutta joudutaan muutoksien takia asettamaan uudestaan nähtäville keväällä 2025. Itäharjun liittymän kaavan päivitetty tavoitteet on hyväksytty.	Kupittaan käriin allianssin toteutusvaihe siirtyy vuoden 2026 puolelle. Kupittaan käriin asemakaava on jouduttu markkinatilanteesta johtuen vaiheistamaan kahteen vaiheeseen. I vaihe ja Kupittaan käriin allianssin infraan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 20.5.2025. Voimakadun asemakaavaehdotus on ollut kesällä 2024 nähtävillä ja lausunnoilla, mutta on muutoksien takia asetettu uudestaan nähtäville kesäkuussa 2025. Itäharjun liittymän kaavan päivitetty tavoitteet on hyväksytty.
P	82	Kaupunkiympäristö	Turku tavoittelee tulopohjan vahvistamiseksi merkittävää lisärakentamista.	Jyrki Lappi	12/2025	Kaupungin käytöstä poistuvia rakennuksia ja maa-alueita kehitetään erilaisilla kiinteistökehityshankkeilla erillisen kiinteistökehitysohjelman mukaisesti. Vuonna 2025 maanmyyntistä tavoitellaan tuloja 62,9 milj. euroa ja myyntivoittoa 18,9 milj. euroa. Yksityisen omistamia maita kehitetään kaavoituksen kautta. Vuonna 2025 maankäyttösojmusten tulotavoite on 9,0 milj. euroa. Tilomaisuuden myynnistä (sotekiinteistöjen myynti omalle yhtiölle 12,5 milj. euroa) ja uusien kiinteistöjen ja osakkeiden myynti (1,0 milj. euroa).	Edistynyt laadittu kiinteistökehitysohjelman mukaisesti. Myyntivoitotavoitteen ennustetaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti, mutta ratapihahankkeeseen liittyvä myyntitulo on hyvin epävarma. Maankäyttösojmustulojen arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.	Edistynyt pääosin laadittu kiinteistökehitysohjelman mukaisesti. Myyntivoitotavoitteen ennustetaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti muilta osin, paitsi ratapihahankkeen myyntivoiton osalta. Ratapihahankkeen kiinteistökaupan toteutukselle myönnettiin kh:n päätöksellä kesäkuussa jatkokaikaa vuoden 2026 kesäkuuhun asti. Maankäyttösojmustulojen arvioidaan ylittävän tavoitteen noin 1,5 milj. eurolla.
S	108	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Christina Hovi	12/2025	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys. (-30 000€)	Toteutuu suunnitellusti	Toteutuu suunnitellusti
S	109	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Pysyvä menojen vähennys - Vähäisessä käytössä olevista pysäköintimittareista luopuminen. (-10 000€)	Toteutuu elokuun 2025 loppuun mennessä.	Toteutuu syyskuun 2025 loppuun mennessä.
S	110	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Pysyvä tulojen lisäy - Korotettu pysäköintivirhemaksu (80€) koskevan alueen laajentaminen. (-50 000€)	Asia edellyttää sisäministeriön asetuksen muuttamista. Seuraava muutos tehdään vasta vuoden 2026 aikana. Asia valmistellaan Turun osalta vuoden 2025 aikana mutta toteutusaikaa koskeva tavoite ei tule toteutumaan.	Asia edellyttää sisäministeriön asetuksen muuttamista. Seuraava muutos tehdään vasta vuoden 2026 aikana. Asia valmistellaan Turun osalta vuoden 2025 aikana mutta toteutusaikaa koskeva tavoite ei tule toteutumaan.
S	111	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Uusi pysäköinnin tarkastajan virka – nettotulo. (-130 000€)	Rekrytointi on käynnissä ja toteutuu aikataulussa. Nettotulo vuodelle 2025 jää alle tavoitetaso, koska rekrytointi on viivästynyt muun muassa yt-menettelyjen vuoksi.	Rekrytointi on käynnissä ja toteutuu aikataulussa. Nettotulo vuodelle 2025 jää alle tavoitetaso, koska rekrytointi on viivästynyt muun muassa yt-menettelyjen vuoksi.
S	115	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Laura Suurjärvi	12/2025	Pysyvä menojen vähennys - Vähäisessä käytössä olevien tai vanhentuneista Trimble-sovelluksista luopuminen. (-10 000€)	Vähäisessä käytössä olevat sovellukset irtisanottu.	Vähäisessä käytössä olevat sovellukset irtisanottu.

P = Pormestariohjelman toimenpide
S = Sopeuttamistoimenpide

f	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)	OVK 1/2025	OVK 2/2025
S	116	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Christina Hovi	12/2025	HTV-luvun sopeuttaminen, - 2,5 htv henkilöstösuunnitelmaa tarkentamalla. (-137 000€)	Toteutuu suunnitellusti	Toteutuu suunnitellusti
S	117	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Jyrki Lappi	12/2025	Maanvuokratulojen lisäys, uusien asuintonttien maanvuokrasopimukset. (-100 000€)	Etenee tavoitteen mukaisesti.	Etenee tavoitteen mukaisesti.
S	118	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Jyrki Lappi	12/2025	Kiinteistökehitysalueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden vähennys. (-30 000€)	Etenee tavoitteen mukaisesti.	Etenee tavoitteen mukaisesti.